

En kvalitativ studie om svenska städers
förväntningar och agerande i nätverket
Eurotowns

G3-uppsats i statsvetenskap

HT 2012

Angelina Andersson

Handledare: Henrik Enroth

Abstract

Some researchers claim that we are witnessing the advancement of becoming a network society, and in spite of the different problems associated with the network form of organization, many cities still choose to engage in different types of networks. On account of that the aim of the study is to examine which expectations Swedish member cities of the network Eurotowns might have, and if their actions in the initial period of engagement in Eurotowns mainly could be explained by “Logic of Consequentiality” or “Logic of Appropriateness”.

A qualitative research method was used and a major part of the empirical material consists of the information given by the interviewees. Regarding the expectations Swedish member cities have on Eurotowns, the result showed that five main areas could be identified *mutual resource exchange, activities, breadth, security and meeting place*. The results also showed that the actions of Swedish member cities may vary between “Logic of Consequentiality”, “Logic of Appropriateness” or a combination of the both logics.

Furthermore the study also provides empirical evidence supporting the previously theoretical criticism expressed regarding the central assumption that the strategic actions of an actor can be regarded as a direct consequence of the mutual resource dependency.

Keywords: Nätverk, governance, Eurotowns, konsekvenslogik, lämplighetslogik.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Syfte.....	2
1.2 Frågeställningar.....	2
2. Tidigare forskning och bakgrund	3
2.1 Tidigare forskning kring nätverk	3
2.2 Bakgrund	4
2.2.1 Bakgrund och syfte med Eurotowns	4
2.2.2 Nätverkets struktur	5
2.2.3 Aktuella projekt inom arbetsgrupperna.....	5
2.3 Syftet med städernas internationella arbete	5
3. Teoretiskt ramverk	7
3.1 Governance vs government.....	7
3.2 Governancenätverk	8
3.3 Nätverksmodellen	10
3.3.1 Operationalisering av nätverksmodellen.....	11
3.4 Konsekvenslogik och lämplighetslogik	11
3.4.1 Konsekvenslogik	11
3.4.2 Lämplighetslogik.....	12
3.5 Operationalisering av konsekvenslogik och lämplighetslogik.....	12
3.5.1 Konsekvenslogik	12
3.5.2 Lämplighetslogik.....	13
4. Metod	14
4.1 Val av metod	14
4.2 Empiriskt material i form av intervjuer.....	15
4.3 Val av intervjuobjekt och bearbetning av material	16
4.4 Empiriskt material i dokumentform.....	17
5. Resultatredovisning & Analys	19
5.1 Förväntningar	19

5.1.1 Förväntningar kring ömsesidigt resursutbyte.....	19
5.1.2 Förväntningar kring nätverkets bredd.....	20
5.1.3 Förväntningar kring nätverkets aktiviteter.....	21
5.1.4 Förväntningar kring nätverkets trygghet.....	22
5.1.5 Förväntningar kring nätverket som mötesplats.....	23
5.2 Handlingslogik.....	24
5.2.1 Hur startade städernas engagemang i Eurotowns?	24
6. Slutsatser & diskussion	29
6.1 Förväntningar	29
6.2 Handlingslogik	30
7. Förslag på kommande forskning	32
Referenser.....	33
Bilaga 1: Intervjufrågor.....	37

1. Inledning

Den decentralisering som ägde rum i Sverige från och med 1970-talet öppnade upp möjligheten både på central och på lokal nivå vad gällde lokalisering av nya samarbetsätt och samarbetspartners. Det här var början på åtskilliga samarbeten mellan städer och företag, intresseorganisationer samt idrottsföreningar. Man brukar säga att förvaltningen under den här perioden genomgick en förändring, från den hierarkiska styrmodellen, där det fanns en klar gränsdragning mellan politik och administration samt offentligt och privat, till en styrning där beslutsfattandet sker i komplicerade konstellationer med flertalet typer av aktörer inblandade, såväl offentliga som privata, frivilliga som politiska (Premfors et al, 2009, s. 319).

Det var i samband med förvaltningens förändring som nätverk uppstod som en ny typ av organisations- och styrform, vilket under 1980 – och 1990 talen sågs som en mycket positiv utveckling. Under senare tid har dock bilden förändrats något och istället för att fokusera på fördelarna har de problem som kan uppstå kring nätverk som organisationsform uppmärksammats (Rothstein, 2010, s. 245f). De problem som belyses inom forskningen rör främst bristande demokratisk legitimitet, då nätverk som styrform påstås försvåra insynen i politiska processer, och begränsa möjligheterna till ansvarsutkrävande (Hedlund & Montin, 2009, s. 27).

Trots de problem som kan uppstå kring nätverk som organisationsform väljer många städer¹ idag att engagera sig i olika typer av nätverk, och SKL (Sveriges kommuner och landsting) ställer sig mycket positiva till att deras medlemmar engagerar sig i internationella frågor, exempelvis via nätverk (SKL, 2012). Vidare menar många forskare att nätverk håller på att bli den dominerande sociala organisationsformen, inte minst inom politiken. Castells vill sträcka sig så långt som att nätverkssamhällets frammarsch nu kan bevittnas på riktigt (Rothstein 2010, s. 51).

Om det nu är så att det sker en markant ökning av samarbeten i nätverk trots de problem som uppmärksammats, bör det då inte vara av intresse att undersöka vilka förväntningar som finns på att arbeta i nätverk som organisationsform? Vidare har det visat sig att forskningen vad gäller städernas engagemang i nätverk utanför Sveriges gränser är relativt begränsad. 2010 skrev dock af Sandeberg om Malmö och det internationella nätverket² Eurocities, ett nätverk som genom lobbying mot EU-institutioner verkar för frågor

¹ I studien används begreppet stad istället för kommun, detta på grund av att det nätverk som studien fokuserar på använder sig av benämningen stad istället för kommun. Dessutom är de två begreppen likvärdiga.

² Med internationellt nätverk menas i studien ett nätverk som sträcker sig utanför Sveriges gränser och således innefattar flera länder.

specifika för europeiska *storstäder*. Dessutom syftar nätverket till att underlätta det erfarenhetsutbyte som sker mellan europeiska storstäder (af Sandeberg, 2010, s. 1). Eurotowns är i likhet med Eurocities ett internationellt nätverk, men som verkar för att främja europeiska *mellanstora städers* kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Forskning som rör mellanstora städers engagemang i internationella nätverk är mycket begränsad, och eftersom nätverk som organisationsform tycks vara mycket attraktiv är det av intresse att undersöka vilka förväntningar svenska medlemsstäder har på nätverket Eurotowns, samt hur medlemsstädernas agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns kan förklaras.

1.1 Syfte

Syftet med min studie är att undersöka vilka förväntningar svenska städer har på nätverk som organisationsform, och hur svenska städers inledande agerande i nätverk kan förklaras.

1.2 Frågeställningar

För att kunna besvara forskningsproblemet och studiens övergripande syfte, tillämpas två preciserade frågeställningar, vilka lyder enligt följande:

1. Vilka förväntningar har de svenska medlemsstäderna Varberg, Gävle, Eskilstuna och Mölndal på nätverket Eurotowns?
2. Vilken handlingslogik kan i huvudsak förklara de svenska medlemsstädernas agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns, konsekvenslogiken eller lämplighetslogiken?

2. Tidigare forskning och bakgrund

Med utgångspunkt i studiens forskningsproblem, syfte och frågeställningar presenteras nedan den tidigare forskning och den bakgrund som är av relevans för studien.

2.1 Tidigare forskning kring nätverk

Många svenska studier tenderar till stor del att fokusera på nätverk uppkomna i Sverige och sällan på internationellt uppkomna nätverk. Exempelvis fokuserar Vestman (2012) på ett svenskt uppkommet nätverk, där hon undersöker hur samverkan mellan ett svenskt universitet och en svensk kommun organiseras och styrs, utifrån det teoretiska perspektivet governance (s. 6). Isaksson (2007) undersöker det svenskuppkomna nätverket Tjörn och diskuterar utifrån nätverket orsakerna till varför vissa nätverk lyckas (s. 12). Således ligger även här fokus på ett svenskt uppkommet nätverk. Gustavsson (2008) däremot undersöker i vilken utsträckning svenska kommuner deltar i klimatrelaterade nätverk, både nationella och internationella (s. 27). Poängteras bör dock att studiens tonvikt inte ligger på de internationella nätverken utan snarare på klimatfrågan som politik och praktik, i spänningsfältet mellan det lokala och det globala (s. 28).

Till skillnad från ovannämnda studier, som i stor utsträckning fokuserar på nätverk uppkomna i Sverige, fokuserar af Sandeberg (2010) på hur Malmö arbetar med det internationellt uppkomna nätverket Eurocities (s. 1). Eurocities är ett nätverk som riktar sig till Europeiska storstäder med ett invånarantal på minst 250. 000. Det huvudsakliga syftet med nätverket är att förstärka den roll Europeiska storstäder har och på sikt även kunna påverka EU:s lagstiftning (Eurocities, medlemskap, 2012). Syfte med studien var att studera den politik Malmö bedriver genom Eurocities, samt undersöka de styrningsformer Malmö nyttjar för att bedriva sin internationella politik. Dessa analyserades sedan utifrån hur demokratiskt förankrade de är (af Sandeberg, 2010, s. 1).

Trots att af Sandeberg behandlar ett internationellt uppkommet nätverk så görs det med utgångspunkt i ett demokratiskt perspektiv, vilket enligt Hedlund och Montin (2009) är en relativt vanlig utgångspunkt hos forskare som studerar nätverk (s. 44f). Demokratiaspekten diskuteras även av Pierre och Sundström (2009), vilka redogör för hur nätverk riskerar att utmana den traditionella representativa demokratimodellen (s. 17). Även Skelcher et al (2011) lägger fokus på att undersöka hur demokratiskt förankrade nätverk är och hur den demokratiska förankringen kan skilja sig åt på grund av varierande kontextuella faktorer (s.7).

Som framkommer ovan tenderar svenska studier till stor del att fokusera på nätverk uppkomna i Sverige. Dessutom finns det en uppenbar fallenhet för att studera huruvida deltagandet i ett nätverk är demokratiskt förankrat eller ej, och även om af Sandeberg fokuserar på ett internationellt uppkommet nätverk så är det med utgångspunkt i den demokratiska aspekten, samt med fokus på Malmö- en europeisk storstad. Med ovanstående som bakgrund är mellanstora städers engagemang i internationellt uppkomna nätverk ett mycket outforskat område, vilket således blir den forskningslucka jag ämnar fylla. Den identifierade forskningsluckan fylls genom att jag undersöker vilka förväntningar svenska medlemsstäder har på det internationella nätverket Eurotowns, samt hur medlemsstädernas agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns kan förklaras.

2.2 Bakgrund

Eftersom studiens forskningsproblem uteslutande kretsar kring nätverket Eurotowns ges en närmare presentation av nätverket nedan. I avsnittet redogörs även för respektive svensk medlemsstads syfte med stadens internationella arbete i allmänhet³.

2.2.1 Bakgrund och syfte med Eurotowns

Nätverket Eurotowns grundades 1991 och riktar sig till de mellanstora städerna i Europa med 50,000 till 250, 000 invånare. För närvarande är antalet medlemsstäder 16 stycken, och dessa är geografiskt spridda i Sverige, Portugal, Spanien, Belgien, Finland, Nederländerna, Italien och Tyskland (Eurotowns - Historia, 2012). Nätverket finansieras med hjälp av medlemsstädernas årliga medlemsavgift på 3500 euro (Eurotowns - Medlemmar, 2012)

Eurotowns huvudsakliga syfte är att stötta mellanstora städer i Europa så att dessa kan bli attraktiva, inkluderande, hållbara städer, välutrustade för att uppfylla EU 2020 målen⁴. Vidare skall nätverket underlätta den kommunikativa delen samt den förbindelse som krävs för att ett kunskapsutbyte skall kunna äga rum. Nätverket skall alltså fungera som ett ramverk, med syftet att främja innovation och utbyte av erfarenheter på europeisk nivå (Eurotowns - Historia, 2012). Nätverkets syfte skall bland annat kunna uppfylls med hjälp av initierandet av nya projekt, men också genom möten och studiebesök (Eurotowns, Uppdrag, 2012).

³ Med det internationellt arbete menas det allmänna arbete som staden bedriver utanför Sveriges gränser.

⁴EU har enats om fem överordnade mål rörande sysselsättning, innovation, utbildning, social sammanhållning, energi och klimat. Målen omvandlas i sin tur till nationella mål och skall uppnås före 2020 (Europa 2020-målen, 2011).

2.2.2 Nätverkets struktur

Generalförsamlingen är Eurotowns högst beslutande organ, där medlemsstäderna träffas en gång per år. På mötet fattas bland annat beslut kring nätverkets övergripande program samt framtidens politiska riktning. Det verkställande rådet träffas en gång i kvartalet och har som uppgift att följa nätverkssamarbetet och de framsteg som sker inom nätverket. Dessutom säkerställer de att de beslut som fattats av generalförsamlingen genomförs.

Själva arbetet i nätverket organiseras kring så kallade *arbetsgrupper* (Eurotowns, Struktur, 2012). Dessa arbetsgrupper varierar över tid och förändras i takt med vilka ämnen som anses vara samhällsligt aktuella och relevanta. För tillfället finns det tre arbetsgrupper, social inclusion, sustainable mobility och innovation (Intervju Eskilstuna). Varje arbetsgrupp fokuserar således på ett specifikt ämne eller område och har som uppgift att rent praktiskt utföra de program som definierats av generalförsamlingen. Oftast görs detta i form av projekt, möten eller konferenser (Eurotowns, Struktur, 2012).

2.2.3 Aktuella projekt inom arbetsgrupperna

För tillfället finns det inga pågående projekt inom Eurotowns, dock har de möten och konferensen som ägt rum i anslutning till arbetsgruppen sustainable mobility genererat ett nytt projektförslag, det så kallade FOOT- projektet. Förslaget lades fram av städerna Eskilstuna, Mölndal, Gävle, Reggio Emilia (Italien) och Hasselt (Belgien). Det övergripande målet med projektet är att bidra till att EU uppnår de åtaganden som finns enligt Kyotoprotokollet, samt EU:s åtagande vad gäller reduceringen av växthusgasutsläppen år 2020. För att uppnå detta formulerades det med konkreta målet att förbättra möjligheterna för mellanstora städers gångtrafikanter samt minska deras bilanvändning (Eurotowns, FOOT, 2012)

2.3 Syftet med städernas internationella arbete

I Eskilstunas riktlinjer⁵ för stadens internationella arbete framgår det att stadens övergripande mål och syfte med det internationella arbetet är att tillskansa sig nya kunskaper och erfarenheter, vilka förväntas berika och utveckla stadens olika verksamheter. Dessutom förväntas ett internationellt samarbete leda till förbättrade kunskaper vad gäller andra typer av samhällssystem och alternativa lösningar på problem. Det internationella arbetet skall alltså ses som ett instrument för utveckling av verksamheter och skall därigenom skapa ett mervärde

⁵ Riktlinjer anses ofta vara normerande och ger ett konkret stöd för ett visst handlande. Dock finns det ett visst utrymme för egna bedömningar i arbetet (Ulricehamns Kommun, 2011)

för staden, dess invånare och näringslivet, samt bidra till en internationell och därmed också europeisk utveckling (Riktlinjer för Eskilstuna kommuns internationella arbete, 2012, s.1f).

I Varbergs policy⁶ för stadens internationella arbete framgår det att det internationella arbetet skall skapa mervärde för staden och dess invånare. Dessutom skall det bidra till mångfald och skapandet av förutsättningar för en fredlig och demokratisk samhällsutveckling, stabilitet och hållbar tillväxt. Vidare skall stadens deltagande i internationella samarbeten och projekt bidra till att uppfylla stadens generella mål, som är att staden skall vara attraktiv att leva, bo, verka i, samt besöka. Således kan stadens internationella arbete ses som ett verktyg, som skall bidra till att uppfylla såväl övergripande mål som verksamheternas mål (Varberg i omvärlden - Internationell policy för Varbergs kommun - nämnder och bolag, 2012, s. 1).

I Gävles internationella strategi⁷ framgår att det internationella arbetet ska bidra till att uppfylla stadens övergripande mål. Dessutom skall det bidra till en bättre förståelse för bland annat integrering av invandrare och andra kulturer samt, säkra kommande generationers behov genom gränsöverskridande mål och aktiviteter med fokus på miljö och hållbar utveckling (Gävle kommun, internationell strategi, 2012, s. 1).

Till skillnad från ovanstående tre städer så saknas ett liknande dokument för Mölndal. Anledningen till detta är att det för ett par år sedan genomfördes en översyn av stadens strategier, som då ansågs vara för många och i samband med detta avskaffades bland annat den internationella strategin. Trots att Mölndal för tillfället inte har någon internationell strategi så finns det ett klart syfte med det internationella arbetet, vilket är att stadens verksamhet skall utvecklas genom inspiration och lärdom av de organisationer som finns ute i världen. Ett annat område rör personalens kompetensutveckling, då det är av vikt att personalen kan få ta del av hur andra länder arbetar inom olika verksamhetsområden. Slutligen är det av stor betydelse att ungdomar får kulturell förståelse och perspektiv på tillvaron, detta uppnås genom att de utan större svårigheter skall kunna få kontakt med andra länder via staden (Intervju Mölndal).

⁶ Precis som riktlinjer anses en policy vara normerande och anger det allmänna förhållningssättet till något, i detta fall det internationella arbetet. Dock innehåller den inga tydliga regler utan fungerar endast som vägledning (Ulricehamns Kommun, 2011)

⁷ En strategi är, i motsats till riktlinjer som anses vara normerande, istället aktiverande, samt det mest översiktliga och överordnade. Den utpekar handlingsriktningar och långsiktiga mål att sträva mot (Ulricehamns Kommun, 2011)

3. Teoretiskt ramverk

Nedan presenteras de teoretiska utgångspunkter som ligger till grund för studien. Avsnittet inleds med en presentation av skillnaderna mellan *governance* och *government*, följt av en redogörelse för begreppet *governancenätverk*. Därefter presenteras de begrepp som skall hjälpa mig att besvara studiens första frågeställning, följt av en grundläggande presentation av studiens två teoretiska perspektiv *konsekvenslogiken* och *lämplighetslogiken*, med hjälp av vilka jag förväntas kunna besvara studiens andra frågeställning.

3.1 Governance vs government

Den internationella forskningen inom nätverk har under de senaste decennierna nästan uteslutande handlat om begreppet *governance*. Trots att merparten av den litteratur och de studier som genomförts inom ramen för området härstammar från den anglosaxiska miljön har ämnet på senare tid även kommit att intressera forskare i norden, exempelvis Sørensen och Torfing (2005; 2007), Hall och Löfgren (2006) och Fimreite och Medalen (2005) (Hedlund & Montin, 2009, s. 9).

Gemensamt bland flertalet förvaltningsforskare är att det under senare år har skett ett grundläggande skifte rörande samhällets reglering, styrning, organisering och arbetssätt. Inte sällan talas det om skiftet ”från *government* till *governance*” (Pierre & Sundström, 2009, s. 7). När man talar om begreppet *government* förknippas det ofta med central hierarkisk styrning, avgränsade organisationer och auktoritet. Nämnade begrepp är för många bekanta, och således inte heller svåra att relatera till (Pierre & Sundström, 2009, s. 10, 20). Vad gäller begreppet *governance* däremot kan det anses vara något mer komplext. En av de första forskarna inom området menar att begreppet *governance* har alltför många betydelser för att ens vara användbart (Hedlund & Montin, 2009, s. 9). Det påstås också att begreppet har kommit att innefatta allt som rör nutida samhällsförändringar och därmed egentligen varken beskriver eller förklarar någonting.

Trots varierande beskrivningar om vad *governance* är eller inte är drar Pierre och Peters slutsatsen att det trots allt handlar om den utveckling som sker när den nationella politiken successivt kan sägas flytta uppåt i och med europeisering⁸ och globalisering⁹, men

⁸ ”Med europeisering avses i det som följer en process där den europeiska integrationen i ökande grad blir relevant och betydelsefull som källa till ändringar och anpassningar i den nationella politiken och i det nationella sättet att reglera och organisera” (Jacobsson, 2000, s. 4)

samtidigt också nedåt, till kommuner och regioner genom decentralisering. Vidare kan den nationella politiken sägas ha förflyttats utåt genom privatisering av olika verksamheter till företag och olika frivilligorganisationer. Sammanfattningsvis kan det beskrivas som att det utvecklats nya former av ömsesidigt samspel mellan olika typer av samhällsaktörer (Hedlund & Montin, 2009, s. 7, 11).

Vidare kopplas governance ofta samman med begrepp som nätverk, partnerskap, samordning och decentraliserade processer. Gemensamt för de nämnda begreppen är att sammanhållningen i dessa typer av samarbeten grundar sig på aktörernas ömsesidiga resursberoende. Respektive aktör förfogar över en eller flera typer av resurser men har själv inte tillräckligt med resurser för att lösa de komplexa problem som samarbetet samlas kring. Således handlar själva samarbetet inom nätverk till stor del om informationsutbyte, samtal och diskussioner (Pierre & Sundström, 2009, s. 9, 10, 260). Trots att governance ofta kopplas samman med begreppet nätverk, är det viktigt att poängtera att governance är mer än bara nätverk. Begreppet avser nämligen beskriva hur ett samhälle styrs och samordnas i en bredare mening, vilket inte alltid sker i nätverk utan också genom politiska strukturer (Hedlund & Montin, 2009, s. 49).

I tillägg till att det råder viss oenighet om vad begreppet governance innebär, råder det också olika uppfattningar om hur begreppet governance ska översättas till svenska. Trots försök till att översätta begreppet, exempelvis till *interaktiv samhällsstyrning* (Hedlund & Montin, 2009, s. 9) så finns det idag ingen tillfredsställande svensk översättning, istället nöjer man sig med att säga att begreppet är liktydigt med samordning och styrning (Rothstein, 2010, s. 245, 261). Eftersom det inte råder någon enhetlig uppfattning om hur begreppet governance skall översättas till det svenska språket kommer jag således använda mig av det ursprungliga begreppet governance.

3.2 Governancenätverk

Som nämnts tidigare anses begreppet governance ofta vara liktydigt med nätverk. När så är fallet uppstår begreppet governancenätverk (Bogason & Torfing, 2009, s. 4f). Denna specifika form av governance, den så kallade nätverksbaserade, bygger på horisontella interaktioner mellan offentliga och privata aktörer (Sørensen & Torfing, 2009, s. 234) och kan ses som ett alternativ till stat och marknad (Sørensen & Torfing, 2007, s. 11).

⁹ Globalisering syftar främst på handel, gränsöverskridande investeringar och kapitalflöden samt utbyte av information och teknologi mellan länder. Dock förekommer även mjukare begrepp såsom kultur, miljö, attityder och livsåskådning (Regeringen, Globaliseringsrådets definition, 2010).

Definitionen av governancenätverk lyder enligt Sørensen och Torfing:

- ”1. a relatively stable horizontal articulation of interdependent, but operationally autonomous actors;
2. who interact through negotiations;
3. which take place within a regulative, normative, cognitive and imaginary framework;
4. that is self-regulating within limits set by external agencies; and
5. which contributes to the production of public purpose” (Sørensen & Torfing, 2007, s, 9)

Definitionen beskriver alltså en stabil och horisontell förbindelse mellan självständiga och samtidigt ömsesidigt beroende aktörer, vilka samverkar genom förhandlingar. Dessa förhandlingar äger rum inom ett normativt och i princip genomskinligt ramverk, vilket fungerar självreglerande inom de gränser som fastställts av de medverkande och som slutligen förväntas bidra till produktionen av de offentliga ändamålen.

Vidare kan governancenätverk förekomma i många olika former. Vissa kan vara relativt informella, medan andra lutar åt att vara mer formella, vissa är öppna och inkluderande medan andra är stängda och exklusiva. Dessutom kan governancenätverk antingen initieras nedanifrån eller ovanifrån (Skelcher et al, 2011, s. 26).

Ett centralt antagande inom en stor del av forskningen kring governancenätverk är att en aktörs strategiska handlingar är en direkt konsekvens av det ömsesidiga resursberoendet. Antagandet har vidare kommit att bli den vanligaste förklaringen till vad som håller samman nätverk (Enroth, 2011, s. 27, 31). Vidare anses ett governancenätverk i sin tur vara ett direkt resultat av strategiska och självständiga aktörers handlingar. Aktörerna samspelar i nätverket på grund av det ömsesidiga resursberoendet, samtidigt som de strävar efter att förverkliga sina olika egenintressen genom interna maktkamper. Nätverket hålls dock ändå samman på grund av det ömsesidiga resursberoendet, vilket också underlättar de förhandlingar och kompromisser som äger rum i nätverket (Sørensen & Torfing, 2005, s. 209f).

Det förekommer dock viss kritik mot det ovanstående resonemanget, att en aktörs strategiska handlingar skulle vara en direkt konsekvens av det ömsesidiga resursberoendet. Några av de forskare som riktat kritik mot resonemanget är Bevir och Rhodes, vilkas kritik i huvudsak är teoretisk motiverad. De menar att ”hur de människor vi studerar, ser sina positioner och sina intressen oundvikligen beror på deras teorier, som kan skilja sig markant från våra teorier” (Bever & Rhodes, 2001, s. 10. Min översättning). Vidare menar Bevir och

Rhodes att vi måste undersöka de teorier och meningar genom vilka människor konstruerar sin värld, samt de normer som påverkar dem och deras intressen. Anledningen till det är att människors tro och önsknings är mättade med villkorade teorier (Bevir & Rhodes, 2001, s. 10).

Som framgår är kritiken i huvudsak teoretiskt motiverad snarare än empiriskt underbyggd och på grund av det kommer jag i studien att betrakta det som en empirisk fråga istället för ett teoretiskt centralt antagande, att en aktörs strategiska handlingar skulle vara en direkt konsekvens av det ömsesidiga resursberoendet.

3.3 Nätverksmodellen

För att kunna besvara studiens första frågeställning, vilka förväntningar de svenska medlemsstäderna har på Eurotowns, kommer jag att utgå från de begrepp som Håkansson et al presenterar i samband med den så kallade nätverksmodellen. Nätverksmodellen kan sägas ha sin grund i ett marknads - ekonomiskt perspektiv (Lindkvist, 2011, s. 5) och anses främst vara lämplig för studier av företag i nätverk. I modellen presenteras de tre variablerna *aktörer*, *resurser* och *aktiviteter*. Dessa tre variabler anses vara relevanta att undersöka i nätverk och hur de i sin tur är kopplade till varandra (Håkansson et al, 1993, s. 13f). I min studie används dock variablerna enbart som begrepp och jag kommer inte heller att undersöka hur dessa är kopplade till varandra.

Med *aktörer* menar Håkansson et al enskilda företag, enskilda individer, delar av företag, eller grupper av företag och organisationer. Oavsett vilken typ av aktör det rör sig om är den gemensamma nämnaren att aktörerna utgörs av de som kontrollerar vissa resurser och/eller aktiviteter.

Resurser kan utgöras av fysiska, finansiella och/eller personella tillgångar. Rent konkret innebär det att resurser kan bestå av exempelvis anläggningar, finansiella medel och råmaterial. Icke att förglömma är dock människan som resurs, exempelvis vad gäller hennes tillskansade kunskaper och erfarenheter. Specifikt för nätverkstänkandet är också att värdet av en resurs antas vara beroende av hur den kombineras med andra resurser, en enskild resurs utgör därmed inget värde i sig.

Det är först när resurser kombineras och/eller utbyts som *aktiviteter* utformas. I praktiken kan aktiviteter ta sig i uttryck exempelvis i form av inköp, distribution och administration. Aktiviteter skall ses som handlingar, sammanlänkade i längre kedjor som måste synkroniseras och koordineras, exempelvis i form av finansiella lösningar,

organisatoriska och strukturella anpassningar, och/eller kommersiella åtgärder. Tillsammans formar *aktörer, resurser* och *aktiviteter* en så kallad *total nätverksstruktur* (Håkansson et al, 1993, s. 15-17).

3.3.1 Operationalisering av nätverksmodellen

Jag menar att ovanstående begrepp även är av relevans vad gäller städer i nätverk, och för att begreppen skall kunna användas i min studie måste de operationaliseras, så att jag på empirisk nivå faktiskt undersöker det jag på teoretisk nivå ämnar undersöka (Esaiasson, et al, 2004, s. 59f).

I Eurotowns utgörs *aktörerna* av de 16 europeiska medlemsstäderna, och i min studie utgörs de av de fyra svenska medlemsstäderna Gävle, Eskilstuna, Varberg och Mölndal. Någon närmare undersökning kring nätverkets aktörer är således inte aktuell. Vad som menas med *resurser* och hur dessa tar sig i uttryck i Eurotowns förväntas framkomma i samband med intervjuerna, där frågorna som ställs bland annat fokuserar på vad de svenska medlemsstäderna anser sig kunna bidra med till nätverket, samt vad de själva anser sig vara i behov av. Medan Håkansson et al ser på *aktiviteter* som något rutinmässigt och kontinuerligt pågående, menar jag istället olika typer av samarbeten och projekt som äger rum i Eurotowns, eller som uppkommit tack vare nätverket.

3.4 Konsekvenslogik och lämplighetslogik

För att kunna besvara studiens andra frågeställning, vilken handlingslogik som i huvudsak förklarar de svenska medlemsstädernas agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns, är det nödvändigt med en grundläggande presentation av de två teoretiska perspektiven konsekvenslogik och lämplighetslogik.

3.4.1 Konsekvenslogik

Enligt konsekvenslogiken har en aktör redan inledningsvis en bestämd och oföränderlig uppsättning preferenser eller smaker, som denna strävar efter att uppfylla. För att kunna uppfylla de initiala preferenserna maximalt agerar de involverade aktörerna på ett mycket strategiskt sätt, vilket tar sig i uttryck genom strategiska beräkningar (Hall & Taylor, 1996, s. 944f). Det innebär att aktören väljer bland samtliga tillgängliga alternativ, för att sedan utvärdera och slutligen välja det alternativ, som genererar största möjliga egennyttan (Marsh & Olsen, 1998, s. 949).

3.4.2 Lämplighetslogik

Enligt lämplighetslogiken styrs en aktörs handlande istället av de sociala regler och normer som finns inom institutionen snarare än att agera på ett sätt som skulle tillfredsställa aktörens egen smak och vilja. Att en aktörs beteende och handlingar är avsiktliga behöver för den delen alltså inte betyda att det rör sig om att maximera den egna nyttan. Istället kan en aktörs handling grunda sig på föreställningen om att det finns ett behov av att en viss handling genomförs, snarare än att det rör sig om en specifik preferens som skall maximeras (March & Olsen 1989, s. 159-161). Således kan en aktörs beslut om att genomföra en viss handling grunda sig på vad som anses vara mest lämpligt givet den specifika situationen (Peters, 2011, s. 30), samt att det är av större vikt att ”göra det rätta” än att maximera de egna preferenserna (Risse, 2000, s. 4).

3.5 Operationalisering av konsekvenslogik och lämplighetslogik

För att empiriskt kunna undersöka vilken handlingslogik som i huvudsak förklarar de svenska medlemsstädernas agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns operationaliseras de två handlingslogikernas teoretiska utgångspunkter.

3.5.1 Konsekvenslogik

För att en aktörs agerande i huvudsak skall kunna förklaras utifrån konsekvenslogiken skall, enligt March fyra kriterier uppfyllas (March, 1994, s2-3). I operationaliseringen har jag valt att utgå från tre av dessa fyra kriterier. March fjärde kriterium rör vilken beslutsregel aktören agerar utefter och anses inte vara av relevans för studien då det inte är själva beslutsfattandet som är det intressanta givet studiens forskningsproblem. Dessutom är det nödvändigt att omformulera de ursprungliga kriterierna något för att anpassa de till studien.

Vidare formuleras en kompletterande fråga utifrån studiens teoretiska avsnitt om konsekvenslogiken. Detta då jag anser det vara ett mycket centralt antagande inom konsekvenslogiken, och således är det av vikt att eventuellt kunna urskilja det i materialet. Min egenformulerade fråga presenteras nedan som fråga ett.

Operationaliseringen består således sammanlagt av fyra frågor, som i sin tur ligger till grund för utformningen av intervjufrågor och analysen av intervju svaren. Framkommer det av materialet att samtliga frågor besvaras med ”ja”, så tolkas det som att medlemsstadens agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns kan förklaras i huvudsak utifrån konsekvenslogiken. Nedan följer de fyra frågorna:

1. Ges det *uttryck* för en/flera specifika *preferenser*?
2. *Väljer* staden mellan olika alternativ?
3. *Beräknar* staden *strategiskt* konsekvenserna av alternativet/alternativen?
4. Försöker staden avgöra vilken av konsekvenserna och således vilket alternativ som kan *maximera* den egna nyttan genom att uppfylla *preferensen/preferenserna*?

Teoretiskt beskrivs *preferenser* ofta som konstanta och stabila, något March menar inte alltid stämmer, det har nämligen visat sig att preferenser förändras över tid. Således är det mycket troligt att även de svenska medlemsstädernas preferenser kan förändras, och med anledning av detta kommer jag i min studie att fokusera på så kallade *observerbara preferenser*, vilka bland annat tar sig i uttryck av konkreta mål (March, 1994, s 188f). Med preferenser menar jag således att det vid intervjutillfället ges ett klart uttryck för att det i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns fanns ett *mål* som skulle uppnås, oavsett om det är i form av ett projekt, ett uppdrag, eller utvecklandet av ett verksamhetsområde.

3.5.2 Lämplighetslogik

Lämplighetslogiken operationaliseras genom att tre stycken frågor formuleras. Frågorna grundar sig på de mest centrala utgångspunkterna i studiens teoretiska avsnitt om lämplighetslogiken. De tre frågorna ligger i sin tur till grund för utformningen av intervjufrågorna och analysen av intervju svaren. Framkommer det av materialet att samtliga frågor besvaras med ”ja”, så tolkas det som att medlemsstadens agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns kan förklaras i huvudsak utifrån lämplighetslogiken. Nedan följer de tre frågorna:

1. Är det *lämpligt* att agera på ett visst sätt givet den *situation* som råder?
2. Kan stadens beteende och handlingar uppfattas som *avsiktliga* utan att det för den delen betyder att staden strävar efter att maximera den egna nyttan?
3. Finns det i staden ett *behov* av att en viss handling genomförs?

4. Metod

I följande avsnitt presenteras den metod som används för genomförandet av studien. Vidare presenteras också det material som ligger till grund för besvarandet av studiens forskningsproblem, syfte och frågeställningar.

4.1 Val av metod

Med utgångspunkt i studiens forskningsproblem, syfte och frågeställningar föll det sig naturligt att en kvalitativ metod är att föredra. Valet av metod går dessutom i linje med vad Bogason och Zølner (2007) menar är en vanligt förekommande metod när det rör sig om forskning kring nätverk (s. 17-19). Den kvalitativa metodens styrka ligger främst i att kunna gå in på djupet och fånga sammanhang (Holme & Solvang, 1997, s. 78), vilket är högst relevant för genomförandet av min studie.

Vad gäller kvantitativa metoder däremot är de ofta lämpliga då det finns ett intresse av att undersöka hur ofta eller frekvent något förekommer, samt att det i studien förekommer många analysenheter (Esaiasson et al, 2004, s. 219). Som framkommer av studiens syfte och frågeställningar är det således inte aktuellt med en kvantitativ metod, vilket innebär att inte heller en statistisk metod är av relevans för studien, då även den lämpar sig bäst i arbetet med många analysenheter (Esaiasson et al, 2004, s. 369).

Studiens frågeställningar utgår från de svenska medlemsstäderna Varberg, Gävle, Eskilstuna och Mölndal och således faller det sig naturligt att min studie tar formen av en kvalitativ flerfallsstudie. Enligt Yin (2003) underlättar flerfallstudien den analytiska generaliseringen av det empiriska materialet, och även om kontexten varierar från fall till fall så ökar forskarens möjligheter att nå ett generaliserbart resultat och gemensam slutsats (s. 30-32). De fördelar som nämns rörande flerfallstudien anses vara av stor vikt för min studie. Anledningen är att jag med utgångspunkt i mina frågeställningar strävar efter att kunna göra vissa generaliseringar vad gäller de fyra svenska medlemsstäderna. Dessutom är förhoppningen att efter generaliseringen av materialet komma fram till någon typ av gemensam slutsats för de fyra medlemsstäderna och respektive frågeställning.

Vidare anses flerfallstudien vara särskilt lämplig i de fall forskaren önskar *beskriva*, *förklara* eller *undersöka* stora företeelser eller organisationer, som inte kan undersökas med hjälp av någon lämpligare metodik (Backman, 1998, s. 49). Studiens första frågeställning är av *beskrivande* karaktär, då det handlar om att beskriva de svenska medlemstädernas förväntningar på Eurotowns, medan den andra frågeställningen är av *förklarande* karaktär.

Detta då det rör sig om att förklara de svenska medlemsstädernas agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns. Således framgår det att studiens forskningsproblem syftar till att *beskriva* samt *förklara* den stora företeelsen att vara engagerad i Eurotowns. Dessutom innebär genomförandet av en flerfallstudie att forskaren intresserar sig för att få ett helhetsperspektiv och så heltäckande information som möjligt (Patel & Davidson 2011, s. 56). Av den anledningen är det fördelaktigt att samtliga svenska medlemsstäder inkluderas i studien för att på så sätt få en mer heltäckande bild av förväntningarna på nätverket och hur de svenska medlemsstädernas agerande kan förklaras. Önskvärt hade givetvis varit att undersöka ett urval av de europeiska medlemsstäderna för att på så sätt få en ännu mer heltäckande bild. Det anses dock vara lämpligare att genomföra på en högre akademisk nivå, där tidsbegränsningen inte är lika påtaglig.

4.2 Empiriskt material i form av intervjuer

I de fall en flerfallsstudie fokuserar på en *specifik situation* eller *institution* använder sig forskaren ofta av intervjuer (Kvale & Brinkmann 2009, s. 133). I mitt fall kan den *specifika situationen* sägas vara *svenska medlemsstäder i Eurotowns*. Dessutom är genomförandet av intervjuer ett sätt att nå djupare kunskap på (George & Bennett, 2005, s. 21), vilket är av stor vikt för studien. För att kunna besvara vilka förväntningar som finns på Eurotowns, samt hur medlemsstädernas agerande kan förklaras genomförs informantintervjuer, då intervjupersonerna anses vara så kallade ”centralt placerade källor”, det vill säga de absolut viktigaste personerna i sammanhanget (Esaiasson et al, 2004, s. 286f).

Det empiriska materialet består till största del av den information intervjupersonerna bidrar med. Mest fördelaktiga är att genomföra samtalsintervjuer, då den typen av intervjuer lämpar sig i de fall forskaren inte har så stor kunskap inom området, och där syftet är att säga något om människans vardagliga erfarenheter av någonting (Esaiasson et al, 2004, s. 280). Anledningen till att samtalsintervjuer lämpar sig för den här studien beror på att den information som finns tillgänglig om Eurotowns är mycket begränsad, samt att undersökandet av medlemsstädernas förväntningar och agerande fördelaktigt kan undersökas med hjälp av de berörda intervjupersonernas vardagliga erfarenheter.

Genomförandet av samtalsintervjuer försvåras dock på grund av städernas mycket geografiska spridning, att besöka dessa skulle medföra dyra kostnader både i tid och i pengar. Följaktligen är det mest lämpligt att genomföra telefonintervjuer med samtliga intervjupersoner, och trots att intervjuerna genomförs per telefon förväntas samtliga

intervjupersoner kunna bidra med en riklig mängd information.

Det finns både för- och nackdelar med att göra telefonintervjuer. Till fördelarna hör minskandet av risken för intervjuareffekter, det vill säga att intervjupersonen och dess svar påverkas av intervjuaren. Vid samtalsintervjuer finns nämligen risken att intervjuarens mimik och gester påverkar intervjupersonens svar (Esaiasson et al, 2004, s. 261f). Eftersom jag aldrig träffar mina intervjupersoner rent fysiskt kan inte heller mina eventuella gester eller mimik vara avgörande för intervjupersonernas svar.

Till nackdelarna däremot, hör risken att intervjupersonerna tappar både tålamod och koncentration om intervjun blir alltför lång med (Esaiasson et al, 2004, 261). På grund av det formuleras relativt få intervjufrågor¹⁰, men som ändå förväntas ge uttömmande svar.

Det övergripande syftet med intervjuerna är att respektive intervjuperson skall kunna bidra med information om vilka förväntningar som finns på nätverket Eurotowns och hur de svenska medlemsstädernas agerande kan förklaras. Således kan intervjupersonerna ses som studiens grundläggande och allra viktigaste källor, medan dokumentstudierna endast används som komplement till intervjuerna.

4.3 Val av intervjuobjekt och bearbetning av material

På respektive medlemsstads hemsida återfinns kontaktuppgifter till den personen med den mest övergripande rollen i arbetet med Eurotowns. I tre av fyra fall visar det sig vara den internationella samordnaren och i ett fall enhetschefen för stadens internationella kontor (Gävle). Således intervjuas sammanlagt fyra personer, vilka samtliga kontaktades via e-mail för presentation av studien och bokning av intervju. I den löpande texten benämns den intervjuade personen endast som ”intervjupersonen”, av den anledningen att namnet på intervjupersonen eller dennes tjänst inte är av relevans. Eftersom endast en person per stad intervjuas och således fungerar som representant för staden i det här sammanhanget kallas de olika intervjuerna ”intervju Varberg”, ”intervju Gävle”, ”intervju Eskilstuna” och ”intervju Mölndal”. På så sätt kan de olika städerna hållas isär på ett klart och tydligt sätt.

De intervjufrågor som ställs kan benämnas som standardiserade, då i princip samma frågor ställs till samtliga intervjupersoner. Dock är merparten så kallade öppna frågor, vilket innebär att det inte finns några fasta svarsalternativ, och således lämnas också utrymme för följdfrågor (Esaiasson et al, 2004, s. 254f). Då Mölndal inte har något officiellt dokument som beskriver stadens syfte med det internationella arbetet, ställs frågor rörande detta istället i

¹⁰ Samtliga intervjufrågor redovisas i *Bilaga 1: Intervjufrågor*. Under studiens gång visar det sig dock att några av frågorna inte längre är relevanta för studien.

samband med intervjun.

För att undvika slumpässiga eller osystematiska fel (Esaiasson et al, 2004, s. 67) spelas intervjuerna in för att på så sätt undvika eventuella felciteringar, hörfel och missförstånd. Under bearbetningen av det material som intervjuerna genererar, avlyssnas inspelningarna ett flertal gånger för att på så sätt undvika slarvfel i den första sammanfattningen av respektive intervju. Senare genomförs en noggrannare sammanfattning av de delar som jag i respektive intervju anser var mest relevanta givet studiens syfte och frågeställningar (Esaiasson et al, 2004, s. 296).

Efter att sammanställningen av materialet har genomförts påbörjas analysen av materialet och färden mot att kunna se ett mer övergripande mönster och möjliga generaliseringar. Materialet analyseras med hjälp av den så kallade väsensmetoden, på grund av att den anses vara fördelaktig att använda då forskarens syfte är att fånga det centrala av en företeelse bland många olika fall (Esaiasson, 2004, s. 300). De centrala företeelserna jag önskar fånga är vilka förväntningar svenska medlemsstäder har på Eurotowns, och hur de svenska medlemsstädernas agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns kan förklaras.

4.4 Empiriskt material i dokumentform

Som framgått ovan består merparten av studiens empiriska material av den information intervjuerna genererar. Dock används även andra källor för att besvara studiens frågeställningar. Bland annat krävs information om själva nätverket, vilket i huvudsak inhämtas från Eurotowns officiella hemsida. Vidare är det även relevant att studera det material, som beskriver medlemsstädernas grundläggande syfte med det internationella arbetet. Det presenterades i städernas dokument ”*internationell policy*” eller ”*internationella riktlinjer*”, alternativt i en så kallad ”*internationell strategi*”. Som nämnts saknar Mölndal denna typ av dokument, vilket innebär till att den uteblivna informationen istället inhämtas i samband med intervjun.

Vidare studeras Varbergs dokument ”*Medlemskap i Eurotowns network, 2007*”, då intervjupersonen i samband med bokning av intervjun hänvisade till detta, och som visade sig vara relevant för studien. Dokumentet utgör således ett komplement till intervjun. I ett liknande syfte studeras dokumentet ”*Eurotowns sammanfattning, 2008*”, ett dokument som bifogats i samband med bokning av intervju och som även det visat sig vara av relevans för studien. Även i detta fall utgör dokumentet ett komplement till den genomförda intervjun.

Analysen av dokumenten genomförs med hjälp av en så kallad kvalitativ innehållsanalys, vilket innebär att jag noggrant läser och begrundar textens delar och dess helhet (Esaiasson et al, 2004, s. 233). Att dokumenten analyseras utifrån en kvalitativ innehållsanalys beror på att jag önskar få fram det väsentliga och mest centrala i dokumenten, då det är av relevans givet mina frågeställningar.

5. Resultatredovisning & Analys

Nedan presenteras det empiriska resultat intervjuerna genererat tillsammans med kompletterande information från aktuella dokument. Den första frågeställningen besvaras genom att ett empiriskt avsnitt presenteras, direkt följt av en analys utifrån Håkanson et al:s begrepp i nätverksmodellen. Frågeställning två besvaras på samma sätt, först presenteras det empiriska avsnittet, direkt åtföljt av en analys utifrån de två handlingslogikerna konsekvenslogik och lämplighetslogik.

5.1 Förväntningar

5.1.1 Förväntningar kring ömsesidigt resursutbyte

En mycket viktig del rörande städernas förväntningar på Eurotowns är de *resurser* som utbyts i nätverket. Att det bör ske ett ömsesidigt utbyte av resurser löper som en röd tråd genom samtliga intervjuer och det framgår klart och tydligt att det har stor betydelse för städerna att så sker. Samtliga städer är överens om att de som medlemmar i nätverket själva måste vara beredd att bidra, eftersom det är vad de själva förväntar sig tillbaka (Intervju Varberg, intervju Gävle, intervju Eskilstuna, intervju Mölndal). Uttryck för det ömsesidiga resursutbytet uttrycks enligt nedan:

”Det måste vara ett givande och ett tagande på flera sätt [---] det sker ett slags kunskaps och -erfarenhetsutbyte” (Intervju Varberg)

”Det sker ett ömsesidigt utbyte av kunskaper och erfarenheter hela tiden. Det är inte så att det hela tiden är någon som ger och någon som tar, utan vi ger och tar till varandra” (Intervju Eskilstuna).

”Vi bidrar med engagemanget och ambitionen att vilja dela erfarenheter [---]. Sen samma sak åt andra hållet, att andra bidrar med sina kunskaper och erfarenheter” (Intervju Gävle)

”Det är väl ömsesidigt, att man delar med sig av de kunskaper man har. [---]Det är ett kunskaps och erfarenhetsutbyte helt enkelt” (Intervju Mölndal)

Som framgår av citaten ovan bidrar de svenska medlemsstäderna i huvudsak med resurser i form av kunskaper och erfarenheter. Det kan exempelvis ta sig i uttryck genom att

en stad delar med sig av de kunskaper och erfarenheter som erhållits efter att ha deltagit i tidigare projekt (Intervju Mölndal). Vidare kan det också handla om att dela med sig av de kunskaper och erfarenheter staden besitter rörande stadens verksamhetsområden (Intervju Eskilstuna), samt vilka områden Sverige som land är framgångsrika inom (Intervju Varberg). På frågan om vad de svenska medlemsstäderna i sin tur förväntar sig tillbaka så går det helt i linje med vad de själva bidrar med, det vill säga nya kunskaper och erfarenheter (Intervju Varberg, intervju Gävle, intervju, Eskilstuna, intervju Mölndal).

Enligt Håkanson et al (1993) kan *resurser* utgöras bland annat av personella tillgångar, det vill säga att människan ses som en typ av resurs. Det här beror på att människan under årens lopp tillskansar sig relevanta kunskaper och erfarenheter, med hjälp av vilka denne sedan kan berika verksamheten denne befinner sig i. Som ovanstående resultat visar på står det klart att det ömsesidiga resursutbytet som sker i Eurotowns främst kan relateras till vad Håkansson et al benämner personella tillgångar. Anledningen är att intervjupersonerna framför allt talar om ett utbyte av mänskliga tillgångar i form av kunskaps- och erfarenhetsutbyte och desto mindre om exempelvis finansiella och materiella resursutbyten.

Vidare menar Håkanson et al att värdet av en resurs antas vara beroende av hur den kombineras, vilket innebär att en enskild resurs inte utgör något värde i sig. I fallet med Eurotowns skulle det kunna innebära att en medlemsstads kunskaper och erfarenheter inte utgör något värde förrän det har delats med någon annan inom nätverket. Resurs i form av kunskaper och erfarenheter utgör således inget värde förrän det finns ett uppenbart behov och en efterfrågan av dessa.

5.1.2 Förväntningar kring nätverkets bredd

Trots att städernas förväntningar på nätverket till stor del handlar om det ömsesidiga resursutbytet finns det också uttryckta förväntningar kring nätverkets *bredd*. Trots att det finns en uppsjö av nätverk svenska städer kan engagera sig i så uttrycker merparten av intervjupersonerna att de föredrar Eurotowns framförallt på grund av nätverkets bredd: ”Eurotowns är ett mycket brett nätverk, vilket medför att det kan dyka upp intressanta idéer och möjligheter vi kan ha nytta av inom flertalet olika områden” (Intervju Varberg).

”Vi är ju med i andra nätverk men vi hittade det här och tyckte det var större spridning i Europa” (Intervju Gävle).

” [...] många nätverk är heller inte lika breda. Vi har till exempel ett annat nätverk men då är det helt bundet till Italien, eller så är de inriktade på ett visst ämnesområde, men det här är bredare (Intervju Mölndal).

Trots att intervjupersonen i Eskilstuna inte diskuterar förväntningarna kring nätverkets bredd i direkta ordalag så nämns vikten av att kunna utbyta kunskaper och erfarenheter med städer i runtom i Europa. Dessutom anser jag att citatet nedan trots allt speglar de förväntningar staden hyser kring nätverkets bredd:

”Exempelvis kan man ringa till Tyskland och fråga, hur gör ni i den här frågan? Då kan man få en helt annan input än om man exempelvis ringer till Västerås och frågar samma sak” (Intervju Eskilstuna).

Med utgångspunkt i den information som angetts ovan tycks det finnas tendenser till att *bredden* på nätverket förväntas gynna det ömsesidiga resursutbytet, detta då städerna uppfattar det som att nätverkets bredd kan möjliggöra ett utbyte av nya *resurser* som varken staden eller Sverige besitter sedan tidigare. Trots att begreppet bredd inte omnämns av Håkanson et al (1993), så är det en central förväntning bland intervjupersonerna och är således en del av resultatet.

5.1.3 Förväntningar kring nätverkets aktiviteter

De förväntningar som uttrycks kring Eurotowns aktiviteter tycks i merparten av fallen kunna kopplas samman med det ömsesidiga kunskaps - och erfarenhetsutbytet som tidigare nämnts. Möjligen kan det bero på det faktum att merparten av de aktiviteter som äger rum i nätverket är relaterade till eller initieras av de olika arbetsgrupperna innovations, social inclusion och sustainable mobility. Dessa grupper anordnar aktiviteter i form av projekt, möten eller konferenser där medlemmarna träffas för att utbyta kunskaper och erfarenheter kring olika aktuella problemområden. Intervjupersonen i Eskilstuna resonerar kring detta och uttrycker sig enligt följande:

”vi är med i olika arbetsgrupper för att vi är intresserade av att utbyta kunskaper och erfarenheter inom dessa” (Intervju Eskilstuna).

Även Gävle resonerar kring nätverkets aktiviteter och uttalar sig enligt nedan;

” [---] Vi uppfattar nätverket som konkret genom att det finns en utväxling vad gäller projekt och samarbeten” (Intervju Gävle).

Vidare beskrivs Eurotowns som; ” [...] en inkubator för projektidéer och projektutveckling” (Intervju Varberg).

Dessutom anordnar Eurotowns även större projekt så som MMOVE - projektet (Mobility Management Over Europe) och det eventuellt kommande FOOT – projektet. I samband med intervjuerna framkommer det dock att samtliga medlemsstäder är, har varit, eller vill vara involverade i mindre projekt, som initieras utan att egentligen ha någon direkt koppling till Eurotowns, annat än att deltagarna består av en eller flera Eurotowns - medlemsstäder (Intervju Varberg, intervju Gävle, intervju Eskilstuna, intervju Mölndal).

Som framgår ovan förväntas det att *aktiviteterna* skall bidra till och möjliggöra ett ömsesidigt resursutbyte. Således skiljer sig det sätt aktiviteter utformas och används på i Eurotowns med vad Håkanson et al (1993) menar med aktiviteter. Med aktiviteter menar författarna handlingar, som utformas först när resurser kombineras och/eller utbyts. Dessutom är de aktiviteter som tas upp av Håkanson et al rutinmässiga handlingar som pågår kontinuerligt. Även i Eurotowns är aktiviteterna någon form av handling, dock tycks det krävas olika former av aktiviteter redan från början för att det ömsesidiga resursutbytet skall kunna äga rum. I Eurotowns utformas alltså aktiviteterna först och möjliggör sedan det ömsesidiga resursutbytet. Vidare framgår det att aktiviteterna knappast kan ses som rutinmässiga, utan snarare tvärtom då de ständigt förändras.

5.1.4 Förväntningar kring nätverkets trygghet

Återkommande i samtliga intervjuer är också att nätverket förväntas bringa *trygghet*. Det kan till stor del bero på nätverkets möjliggörande att söka men också finna pålitliga samarbetspartners, vilket är av stor vikt när det handlar om projektsamarbeten. Att nätverket med sina 16 medlemsstäder inte uppfattas vara alltför stort underlättar medlemsstädernas möjlighet att lära känna varandra. På så sätt vet man vilka partners det går att lita på, vilket i sin tur gör det lättare att inkludera en partner i nya samarbeten (Intervju Varberg, intervju Gävle, intervju Eskilstuna, intervju Mölndal).

” [...] man vet att det är partners som levererar, som man kan lita på. Det är viktigt i projekt” (Intervju Gävle)

Intervjupersonen i Eskilstuna beskriver den trygghet nätverket förväntas bringa på ett liknande sätt. På stadens agenda står för tillfället problemområdena barnfattigdom, arbetslöshet och missmatching¹¹. Tanken är att dessa tre problemområden skall lyftas in i nätverket för en diskussion – är det någon som vill diskutera? Intervjupersonen uttrycker en klar förväntan över hur frågan skall tas emot bland de övriga medlemsstäderna i nätverket:

” [...]och då får jag svar, jag känner dessa människor mycket väl nu då jag har träffat de fler gånger per år [...]” (Intervju Eskilstuna)

Slutligen uttrycker Mölndal vissa förväntningar på nätverket som medel för att hitta pålitliga samarbetspartners. Att använda sig av nätverket förväntas vara avsevärt mycket lättare än att en idé delas med otaliga organisationer runt om i Europa och där responsen kan resultera i ett stort antal svar. Dessutom finns risken att en opålitlig samarbetspartner involveras i projektet. Intervjupersonen beskriver Eurotowns som ett mycket betryggande medel vad gäller att hitta pålitliga samarbetspartners på:

” [...]det här känns som ett bra nätverk för att få de här lite djupare kontakterna [...]”

”Det är ett nätverk där man vet vad man får så att säga. Har man någon part man inte känner då kan det ju gå fel på vägen. Att gå via Eurotowns känns som ett lite säkrare sätt” (Intervju Mölndal).

Nätverket förväntas alltså bringa en viss *trygghet*, inte minst när det handlar om att ingå nya typer av *aktiviteter*, dels i form av projekt men även i andra former av diskussioner. Vidare betonar merparten av intervjupersonerna vikten av att kunna lita på de samarbetspartners man startar projekt med. Trots att begreppet trygghet inte omnämns av Håkanson et al (1993), så är det en central förväntning bland intervjupersonerna och är således en del av resultatet.

5.1.5 Förväntningar kring nätverket som mötesplats

Slutligen förväntas Eurotowns fungera som en gemensam mötesplats där medlemmarna kan sammanstråla för att utbyta idéer, erfarenheter, kunskaper, finansiella lösningar, kontakter, och samarbetspartners, samt resonera kring utvecklandet av diverse projekt och samarbeten.

¹¹ Missmatching uppstår när man inte lyckats matcha de arbetsrelaterade behov en stad har med stadens arbetslöshet (Intervju Eskilstuna)

” [...] det är att utöka kontaktytor, att få vara med på en större arena där stora projekt utvecklas som kan tänkas vara intressanta för oss att delta i ” (Intervju Varberg).

”Nätverket skall fungera som en plattform, exempelvis för att söka EU finansiering till projekt” (Intervju Eskilstuna).

”Nätverket ses som en arena, framför allt för att söka samarbetspartners” (Intervju Mölndal)

”Nätverket är som en plattform för erfarenhetsutbyte och projektutveckling” (Intervju Gävle)

Som framgår ovan förväntas Eurotowns fungera som en *mötesplats*. Begreppet diskuteras inte direkt av Håkanson et al (1993), men kan möjligen motsvara det författarna beskriver som en *total nätverksstruktur*, då en sådan utformas av *aktörer, resurser och aktiviteter*. Som framkommer av det presenterade resultatet omnämns förväntningar kring *resurser* och *aktiviteter*. *Aktörerna* omnämns i samband med att de olika medlemsländerna diskuteras av intervjupersonerna. Vidare har det i nära anslutning till *resurser* uttryckts förväntningar kring nätverkets *bredd*, och i nära anslutning till *aktiviteter* uttryckts förväntningar kring nätverkets *trygghet*.

5.2 Handlingslogik

5.2.1 Hur började städernas engagemang i Eurotowns?

Det initiala skedet av engagemanget i Eurotowns har sett ut väldigt olika ut beroende på vilken medlemsstad det rör sig om. Vad gäller Varberg så fick staden vetskap om nätverket via Eskilstuna och stadens dåvarande internationella samordnare Gunilla Österblom. Hon uttryckte sig då i mycket positiva ordalag om Eurotowns och möjligheten att engagera sig i nätverket (Intervju Varberg). Det innebär att Gunilla Österbloms uttalande om nätverket möjligen kan ha påverkat Varberg i riktningen mot att engagera sig i Eurotowns. Exempelvis uttrycker sig Varbergs intervjuperson enligt följande;

” [...] och det är ju så med engagerade människor, de smittar ju ofta av sig” (Intervju Varberg).

Tilläggas bör dock att ungefär samtidigt som samtalet med Gunilla Österblom ägde rum, fick intervjupersonen i uppdrag som internationell samordnare att försöka få igång stadens internationella arbete mer aktivt (Intervju Varberg). Dessutom var det intressant för staden som helhet att öka den internationella kontaktytan samt få ytterligare erfarenhet av större EU-projekt (Beslutsunderlag Eurotowns 2007, Varberg). Med detta som utgångspunkt

resonerades det kring nätverket som ett lämpligt verktyg för att kunna utveckla det internationella arbetet. Detta medförde att intervjupersonen och ytterligare en person, från planeringskontoret 2007 närvarade som observatörer på generalförsamlingens årliga möte. Att delta som observatör innebär att årsmötet endast observeras utan att staden ännu är medlem i nätverket (Intervju Varberg).

Uppgiften var att under mötet bilda sig en uppfattning om nätverket, dess aktiviteter och projekt, samt om ett deltagande i nätverket skulle kunna bringa mervärde till staden (Beslutsunderlag Eurotowns 2007, Varberg). Det uppfattades som att ett medlemskap i nätverket kunde ge de kontaktytor, samt kunskaps- och erfarenhetsutbyte Varberg behövde för att få igång det internationella arbetet. Dessutom kunde det öppna upp för deltagande i spännande och stora utvecklingsprojekt. Således resulterade deltagandet som observatörer i sammanställningen av "*Beslutsunderlag Eurotowns 2007*", ett underlag baserat på argument om varför staden borde gå med i Eurotowns. Underlaget godkändes senare av kommunstyrelsen och staden blev medlemmar 2008 (Intervju Varberg).

Med utgångspunkt i det som framkommit ovan menar jag att den handlingslogik som i huvudsak tenderar förklara Varbergs agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns är konsekvenslogiken. Detta på grund av att samtliga frågor jag utformat i min operationalisering av konsekvenslogiken, kunnat besvaras med "ja" utifrån det ovanstående intervjumaterialet.

Redan inledningsvis ger intervjupersonen klart och tydligt uttryck för en *preferens*. I detta fall handlar det om det givna uppdraget att få igång stadens internationella arbete. Vidare tar sig konsekvenslogiken i uttryck genom stadens val att delta som observatörer på generalförsamlingens årliga möte. Syftet var att bilda sig en uppfattning om nätverket innan alternativet Eurotowns eventuellt kunde *väljas*. Tack vare stadens deltagande som observatörer kunde man också *strategiskt beräkna konsekvenserna* av alternativet, och om dessa skulle överensstämma med stadens initiala *preferens*. Det visade sig vara fallet då Varberg valde att engagera sig i nätverket Eurotowns, på grund av att staden då kunde maximera den egna nyttan genom att uppfylla den initiala *preferensen* - uppdraget att få igång det internationella arbetet.

Det bör dock tilläggas att även lämplighetslogiken tenderar att förklara Varbergs agerande, detta på grund av att två av mina tre frågor jag utformat i operationaliseringen av lämplighetslogiken besvarats med "ja". Det resonerades nämligen kring nätverket i termer av ett lämpligt verktyg och att engagera sig i nätverket kan ha varit det mest *lämpliga* att göra givet den specifika *situation* staden befann sig i. *Behovet* i staden fanns men det uppstod på

grund av viljan att maximera den egna nyttan genom att uppfylla den initiala preferensen - att få igång stadens internationella arbete.

Gävles inledande skede av engagemanget i nätverket påbörjades i och med upprättandet av stadens internationella kontor 2008. Kontoret upprättades då förvaltnings- och bolagschefer 2006/2007 uttryckte behoven av stöd i EU frågor och internationaliseringsfrågor. De såg möjligheterna med exempelvis EU-finansiering men saknade kompetens och resurser för att kunna ta vara på dem. En oberoende rapport visade på behovet av information, utbildning och omvärldsbevakning, samt konkret projektstöd (Intervju Gävle). Det internationella kontoret upprättades och har som uppgift att stötta kommunkoncernens förvaltningar och bolag i arbetet med internationalisering och internationella projekt (Gävle, Internationellt arbete, 2012).

Det var i samband med det internationella kontorets upprättande och den internationella strategi som så småningom antogs, som stadens behov av att engagera sig i ett nätverk med spridning i Europa blev ordentligt påtaglig (Intervju Gävle). Till följd av detta inleddes ett aktivt sökande efter nätverk att engagera sig och intervjupersonen kom första gången i kontakt med Eurotowns via internet men fick senare också information om nätverket via kontakter utifrån.

Med ovanstående som utgångspunkt menar jag att den handlingslogik som i huvudsak tenderar att förklara Varbergs agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns är lämplighetslogiken. Detta då samtliga tre frågor jag utformat i min operationalisering av lämplighetslogiken besvarats med ”ja”. Som framkommer fanns det i Gävle uppenbarligen ett *behov* av att upprätta ett internationellt kontor, vilket i sin tur genererade *behovet* av en internationell strategi. Den internationella strategin i sin tur resulterade i stadens *behov* av att engagerade sig i ett nätverk med spridning i Europa. Således framgår det klart och tydligt att det i staden fanns ett *behov* av att en viss handling genomfördes och trots att det är en *avsiktlig* handling finns det inget som tyder på att det initialt skulle ha handlat om att maximera några redan förutbestämda preferenser. Istället grundar sig Gävles initiala agerande på den specifika *situation* staden befann sig i och det mest *lämpliga* ansågs därmed vara att engagera sig i nätverket Eurotowns.

Som ovanstående visar på finns det ingenting i materialet som tyder på att det istället skulle vara konsekvenslogiken som förklarar Gävles agerande i det inledande skedet av engagemang i nätverket.

I Eskilstuna initierades arbetet med Eurotowns av den dåvarande internationella samordnaren, Gunilla Österblom och dåvarande ordförande i kommunstyrelsen, Hans Ekström. Det medför att min intervjuperson inte anser sig besitta tillräckligt med information för att kunna beskriva hur det gick till inledningsvis vad gäller Eskilstunas engagemang i Eurotowns. Det framgår dock att dåvarande ordförande i kommunstyrelsen var mycket intresserad av internationella frågor och EU- arbete och att han av den anledningen sökte efter ett lämpligt verktyg för att arbeta med dessa frågor. Troligtvis dök då Eurotowns upp och visade sig vara det som eftersöktes. Vidare ger intervjupersonen uttryck för att Eskilstunas första steg mot ett engagemang i Eurotowns även kan ha hängt ihop med och påverkats av stadens nära samarbete med den finska vänorten Jyväskylä. Exakt hur detta skulle ha hängt ihop låter dock intervjupersonen vara osagt för att på så sätt undvika ett felaktigt uttalande (Intervju Eskilstuna).

På grund av att den information som finns tillgänglig är mycket begränsad uppstår vissa svårigheter kring avgörandet vilken handlingslogik som i huvudsak tenderar att förklara Eskilstunas agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns. Av den knappa information som framkommit i och med intervjun påstår jag dock, att det finns en tendens till att det även i detta fall är lämplighetslogiken som dominerar. Detta då samtliga tre frågor jag utformat i min operationalisering av lämplighetslogiken besvarats med ”ja”. Uppenbarligen fanns ett intresse kring internationella frågor, vilket kan ha gett upphov till stadens *behov* av att finna ett *lämpligt* sätt att arbeta med dessa typer av frågor på. Således är det möjligt att staden kan ha befunnit sig i en specifik *situation* där det mest *lämpliga* givet den specifika *situationen* för Eskilstuna var att engagera sig i Eurotowns. Detta då det fanns ett generellt intresse för internationella frågor, samt att det kan ha förekommit viss påverkan från den nära samarbetspartnern och vänorten Jyväskylä. Dessutom kan stadens beteende och handlingar uppfattas som *avsiktliga* utan att för den delen ha strävat efter att maximera den egna nyttan

Vad gäller konsekvenslogiken så framkommer det under intervjun inte något som tyder på att det istället skulle vara den som förklarar Eskilstunas agerande. Detta kan dock bero på den knapphändiga information som finns tillgänglig och på grund av detta skulle det vara felaktigt att helt utesluta möjligheten att det i fallet med Eskilstuna skulle kunna vara konsekvenslogiken som förklarar Eskilstunas agerande det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns.

Vad gäller Mölndal så menar intervjupersonen att man som internationell samordnare kontinuerligt ägnar sig åt att undersöka vilka möjligheter som finns och vad som är på gång runtom i världen. Det var i samband med detta som Eurotowns så småningom dök

upp. Det framkommer dock av intervjun att det inledningsvis inte var nätverket i sig som var det mest intressant utan projektet ”MMOVE” (Mobility Management Over Europe) som vid den tiden pågick i nätverket. Intervjupersonen talade då med miljösamordnaren som i sin tur talade med mobilitetssamordnaren och de bestämde sig för att gå med i projektet. För att få vara delaktig i projektet fanns ett krav på medlemskap i Eurotowns. Så inledningsvis var Eurotowns ett verktyg eller medel för att få ta del av MMOVE- projektet (Intervju Mölndal).

Givet ovanstående information vill jag påstå att den handlingslogik som i huvudsak tenderar att förklara Mölndals agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns är konsekvenslogiken, detta då samtliga av mina operationaliserade frågor besvaras med ”ja”. Det framgår av intervjun att den internationella samordnaren aktivt sökt efter vilka möjligheter som fanns, troligtvis fanns det således *alternativ*. Efter att ha funnit Eurotowns men framför allt det intresseväckande MMOVE - projektet faller *valet* på Eurotowns, då ett medlemskap i nätverket leder till att staden får möjlighet att delta i MMOVE – projektet. Vidare har alltså *konsekvenserna* av alternativet *strategiskt beräknats* och att engagera sig i Eurotowns visade sig vara det alternativ som *maximerar* den egna nyttan genom att uppfylla *preferensen* - att få delta i MMOVE – projektet.

Även om konsekvenslogiken förefaller vara den logik som i huvudsak förklarar Mölndals agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns, så kan det kombineras med lämplighetslogiken. Detta då två av mina tre operationaliserade frågor besvaras med ”ja”. I och med att staden önskade uppfylla preferensen – att få delta i MMOVE– projektet så uppstod också stadens *behov* av att bli medlem och engagera sig i nätverket, men endast för att på så sätt kunna maximera den egna nyttan rörande den specifika preferensen. Således kan Mölndals beteende och handlingar även uppfattas som *avsiktliga* och *lämpliga* givet den *situation* som då rådde, men fortfarande med avsikten att maximera den egna nyttan genom att uppfylla preferensen.

6. Slutsatser & diskussion

Nedan redogörs för de slutsatser jag dragit med hjälp av det material som ligger till grund för studien. Vidare ges även uttryck för mina egna tankar och reflektioner kring slutsatserna.

6.1 Förväntningar

Studiens resultat tyder på att det bland de svenska medlemsstäderna finns fem övergripande och överensstämmande förväntningar på Eurotowns. Att ett *ömsesidigt utbyte av resurser* skall ske, vilket främst tar sig i uttryck genom utbyte av kunskaper och erfarenheter.

I samband med det ömsesidiga resursutbytet uttrycks också förväntningar kring nätverkets *bredd*. Förutom de fyra svenska medlemsstäderna omfattar nätverket 12 andra europeiska medlemsstäder, dessa förväntas kunna bidra med nya resurser som inte finns i de svenska medlemsstäderna eller i Sverige sedan innan och som således förväntas kunna gynna de svenska medlemsstäderna.

För att ett ömsesidigt resursutbyte skall kunna äga rum krävs det någon typ av handling, vilket leder oss in på medlemsstädernas förväntningar kring nätverkets *aktiviteter*. Nätverkets aktiviteter förväntas bidra till och möjliggöra det ömsesidiga kunskaps- och erfarenhetsutbytet svenska medlemsstäder eftersträvar. Inte sällan sker detta i mötesform via nätverkets arbetsgrupper men också genom större projekt initierade av arbetsgrupperna. Det kan dock även ske i mindre projekt som skapats utanför nätverket, där medlemsstäder på egen hand tagit initiativ till nya projekt.

Att medlemsstäderna själva initierar projekt utan någon direkt inblandning från Eurotowns beror till stor del på den *trygghet* medlemsstäderna förväntar sig att Eurotowns skall bringa vad gäller pålitliga samarbetspartners. På grund av att nätverket inte är allför stort kan medlemsstäderna lära känna varandra, vilket de anser vara en fördel när det handlar om projektsamarbeten.

Sammanfattningsvis förväntas Eurotowns fungera som en gemensam *mötesplats* där medlemsstäderna kan förenas med syftet att utbyta erfarenheter och kunskaper genom de aktiviteter som anordnas. Av studiens resultat att döma framgår det således klart och tydligt att det råder hög samstämmighet kring de svenska medlemsstädernas förväntningar på nätverket och som en röd tråd löpet resonemanget kring det ömsesidiga resursutbytet. När det kommer till den andra frågeställningen visar det sig dock att överensstämmelsen mellan städerna är låg.

6.2 Handlingslogik

Enligt studiens resultat finns det inget entydigt svar på vilken handlingslogik som i huvudsak kan förklara de svenska medlemsstädernas agerande i det inledande skedet av engagemanget i Eurotowns. Varberg och Mölndal var dock de medlemsstäderna som visade tydligast tendenser till att ha agerat utefter konsekvenslogiken. Dock kan städernas agerande delvis även förklaras utifrån lämplighetslogiken. Vad gäller Gävle däremot var det istället lämplighetslogiken som i huvudsak tenderar att förklara stadens agerande och det fanns ingenting i studiens empiriska material som tyder på att det skulle finnas några inslag av konsekvenslogiken. Huruvida Eskilstunas agerande kan förklaras utifrån konsekvenslogiken eller lämplighetslogiken är som nämnts svårt att fastställa på grund av att de personer som var involverade i arbetet har gått i pension. Den information som finns tyder dock på att det i huvudsak är lämplighetslogiken som tenderar förklara Eskilstunas agerande. Det är dock en försiktig slutsats som dras och således hålls dörrarna öppna för möjligheten att det kan finnas spår av konsekvenslogiken.

Oavsett så visar min studie på att medlemsstädernas agerande kan variera mellan konsekvenslogik, lämplighetslogik, eller en kombination av de båda logikerna. Resultat överensstämmer således inte med det centrala antagandet inom forskningen kring governancenätverk, att en aktörs strategiska handlingar är en direkt konsekvens av det ömsesidiga resursberoendet. Som studiens resultat visar på är det ömsesidiga resursutbytet av stor vikt för samtliga svenska medlemsstäder och löper som en röd tråd genom samtliga intervjuer, trots detta tyder studiens resultat på att ett ömsesidigt resursberoende inte behöver betyda att en aktör agerar strategiskt det vill säga utifrån konsekvenslogiken, utan att de även kan agera utifrån lämplighetslogiken, eller en kombination av de båda logikerna. Mitt resultat styrker således den kritik som riktats mot det centrala antagandet om att en aktörs strategiska handlingar är en direkt konsekvens av det ömsesidiga resursberoendet. Den kritik som uttryckts tenderar dock främst vara teoretiskt motiverad, men vad min studie bidragit med är empiriska belägg som stödjer den tidigare i huvudsak teoretiskt motiverade kritiken.

Vidare tycks det finnas en tendens till att de omständigheter som rådde i respektive medlemsstad kan ha påverkat huruvida de agerat utefter konsekvenslogiken eller lämplighetslogiken. Även om samtliga svenska medlemsstäder har inkluderats i studien är de bara fyra fall, vilket begränsar möjligheterna att göra några större generaliseringar. Trots det är det värt att nämna att resultatet från intervjuerna visar på att det finns tendenser till att i de fall det har getts ett klart uttryck för att ett uppdrag skall genomföras, eller att ett mål skall

uppnås så tenderar aktörerna att agera utefter konsekvenslogiken (Varberg och Mölndal). I de fall engagemanget i Eurotowns snarare kan ses som en följd av att en större förändring skett i staden, till exempel upprättandet av Gävles internationella kontor, eller som en följd av att det i staden uttryckts ett mer generellt intresse för internationella frågor, tenderar aktörerna istället att agera utifrån lämplighetslogiken (Gävle och Eskilstuna).

7. Förslag på kommande forskning

Studien har delvis fokuserat på vilka förväntningar som finns på Eurotowns, vilket gör att det skulle vara av intresse att undersöka vilka resultat eller utfall Eurotowns har genererat. Ofta anses det här vara ganska komplicerat när det gäller nätverk, vilket jag menar gör det än mer intressant att undersöka. Dessutom vore det givande om kommande studier kunde omfatta ett större urval av de europeiska medlemsstäderna. För att kunna genomföra en sådan studie krävs det dock en mer generös tidsbegränsning.

Vidare har min studie också kunnat bidra med empiriska belägg, som stödjer den tidigare teoretiskt motiverade kritiken rörande ömsesidigt resursberoende och aktörers strategiska handlingar. Inom kommande forskning vore det således av intresse om den empiriska underbyggnaden kunde styrkas ytterligare. Vidare skulle än mer fokus kunna läggas på att undersöka om det finns några särskilda omständigheter som påverkar huruvida en aktör tenderar att agera utifrån konsekvenslogiken, lämplighetslogiken, eller en kombination av de båda logikerna.

Att städer engagerar sig i internationella nätverk är ett faktum. Kanske behövs det därför också nya och bättre teorier som kan fånga upp de eventuellt nya områdena som skapas i och med städernas engagemang i nätverk på internationell nivå.

Referenser

Litteratur

- Backman, J. (1998). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur.
- Bevir, M & Rhodes, R.A.W. (2001) A Decentered Theory of Governance: Rational Choice, Institutionalism, and Interpretation. *Institute of Governmental Studies UC Berkeley*, s. 1-49.
- Bogason, P., & Zølner, M. (2007). *Methods in Democratic Network*. Basingstoke: Palgrave MacMillan.
- Djurfeldt, G., Larsson, R., & Stjärnhagen, O. (2010). *Statistisk verktygslåda - samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Enroth, H. (2011). Policy Network Theory. I M. Bevir, *The SAGE handbook of Governance* (s. 19-35). London: SAGE publications Ltd.
- Esaiasson, P., Giljam, M., Oscarsson, H., & Wängnerud, L. (2004). *Metodpraktikan*. Stockholm: Norstedts Juridik AB.
- George, A. L., & Bennett, A. (2005). *Case studies and Theory development in the Social Sciences*. Cambridge: MIT press.
- Gustavsson, E. (2008) *Mellan det lokala och det globala - klimat, kommuner, nätverk*. Diss, Örebro universitet,.
- Heinelt, H., & Niederhafner, S. (2008). Cities and Organized Interest Intermediation in the EU Multi-Level System. *European Urban and Regional Studies* , s. 173-187.
- Holme, I. M., & Solvang Krohn, B. (1997). *Forskningsmetodik. Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Håkansson, H. & Laage-Hellman, J. & Lundgren, A. & Waluszewski, A. (1993) *Teknikutveckling i företaget – ett nätverksperspektiv*. Lund: Studentlitteratur AB
- Isaksson, L. (2007) *Varför lyckas nätverk?* Uppsats i statsvetenskap, Förvaltningshögskolan, Göteborgs universitet,.
- Jacobsson, B. (2000) *Världen i staten - Europeisering, politik*. Stockholm: Stockholms universitet,. ISBN 91-7265-127-X. ISSN 1404-5052
- Lindkvist, A (2011) *Anna Nordgren – En kosmopolit på sekelskiftets konstscen*. Uppsats i konstvetenskap, Konstvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet.
- March, J. G. (1994). *A primer on decision making: How does decisions happen*. New York: The Free Press.

- March, J. G., & Olsen, J. P. (1989). *Rediscovering institutions: the organizational basis of politics*. New York: Free Press.
- March, J. G., & Olsen, J. P. (1998). The Institutional Dynamics of International Political Orders. *International Organization*, Vol. 52 (4) , s. 943-969.
- March, J. G., & Olsen, J. P. (2008). The Oxford handbook of political institutions. In R. Rhodes, S. A. Binder, & B. A. Rockman, *Elaborating the "new institutionalism"* (s. 3-20). Oxford: Oxford University.
- Patel, R., & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.
- Peters, G. B. (2005). *Institutional theory in Political science: The new institutionalism*. London: Continuum.
- Peters, G. B (2011). *Institutional Theory in Political Science: The new institutionalism*. London: Continuum.
- Premfors, R., Ehn, P., Haldén, E., & Sundström, G. (2009). *Demokrati & Byråkrati*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Risse, T. (2000). Let's Argue!": Communicative Action in World Politics. *International Organization*, Vol. 54, No. 1 (Winter, 2000) , s. 1-39.
- Rothstein, B. (2010). *Politik som organisation*. Stockholm: Studieförbundet Näringsliv och Samhälle.
- Sandberg, K. a. (2010) Den internationella staden Malmö-I spänningsfältet mellan representativ demokrati och interaktiv styrning, Uppsats i statsvetenskap, Institutionen för statsvetenskap, Lunds universitet, 2010.
- Sørensen, E., & Torfing, J. (2005). Network Governance & Post-Liberal Democracy. *Administrative Theory & Praxis* Vol , s. 197-237.
- Vestman, C. (2010) Mötesplatser för kommun och universitet – samverkan genom nätverk, Uppsats i ledarskap, Akademin för hållbar samhälls- och teknikutveckling, Mälardalens högskola.
- Yin, R. K. (2003). *Case study research: Design and methods (3rd ed.)*. Thousand Oaks: SAGE.

Källor

Intervjuer

Rignell, Cecilia, Mölndal, telefonintervju 2012-11-28

Lundqvist, Annika, Gävle, telefonintervju 2012-11-27

Berg, Birgitta, Eskilstuna, telefonintervju 2012-11-28

Hylander, Kristina, Varberg, telefonintervju 2012-11-26

Flordal, Karin, SKL, uttalande via e-mail 2012-12-12

Material

Eskilstuna Kommun. *Riktlinjer för Eskilstuna kommuns internationella arbete*, 2012

Eskilstuna Kommun. *Eurotowns sammanfattning*, 2008.

Gävle kommun. *Internationell strategi*, 2012.

Varberg Kommun. *Varberg i omvärlden - Internationell policy för Varbergs kommun - nämnder och bolag*, 2012.

Varberg Kommun. *Medlemskap i Eurotowns network*, 2007.

Internet

Eurocities. (2012). Hämtad 10 28, 2012, från Medlemskap:
http://wsdomino.eurocities.eu/eurocities/members/membership_categories

Europeiska kommissionen. (2011). Hämtad 12 10, 2012, från Europa 2020:
http://ec.europa.eu/europe2020/targets/eu-targets/index_sv.htm

Eurotowns. (2012) Hämtad 12 19, 2012, från Historia:
<http://eurotowns.org/history/#.UNGP5uQmbv4>

Eurotowns. (2012) Hämtad 12 17, 2012, från Medlemskap:
<http://eurotowns.org/join-eurotowns/>

Eurotowns. (2012) Hämtad 12 11, 2012, från Uppdrag:
<http://eurotowns.org/mission/#.UNGRLeQmbv4>

Eurotowns. (2012) Hämtad 12 12, 2012, från Struktur:
<http://eurotowns.org/structure/#.UNGRcuQmbv4>

Eurotowns. (2012) Hämtad 12 18, 2012, från FOOT:
<http://eurotowns.org/the-eurotowns-mobility-task-team-has-presented-foot-project/#.UNGeKuQmbv5>

Gävle Kommun. (2012). Hämtad 12 11, 2012, från Internationellt arbete:
<http://www.gavle.se/Kommun--politik/Internationellt-arbete/>

Regeringen. (2010, 10 20). Hämtad 11 27, 2012, från Globaliseringsrådets definition av begreppet:
<http://www.regeringen.se/sb/d/8616/a/94988>

Ulricehamns Kommun. (2011). Hämtad 12 11, 2012, från Styrdokument - Författningshandbok:
http://www.ulricehamn.se/ulh_templates/Information.aspx?id=936

Bilaga 1: Intervjufrågor

1. Om staden inte har någon internationell strategi (gäller endast Mölndal) →
 - Vad är syftet/målet med stadens internationella arbete
 - Varför avskaffades den internationella strategin och varför upprättas inte en ny?
2. Vilken är din roll i nätverket?
3. Hur kom det sig att du blev involverad?
4. När startade stadens engagemang i nätverket Eurotowns?
5. Hur startade stadens engagemang i nätverket Eurotowns?
6. Fanns det ett uttalat politiskt motiv för det?
7. Vem eller vilka var drivande initialt?
8. Vad är stadens syfte med att delta i nätverket Eurotowns?
9. Vilka områden arbetar staden med i nätverket? Har det skiftat över tid?
10. Enligt Eurotowns hemsida pågår det för tillfället två projekt, stämmer det?
 - Om inte, vilka fler projekt finns det?
11. Är er stad involverad i något av de projekt som pågår i Eurotowns? Ge exempel
 - Om inte, har ni varit det tidigare?
 - Om inte, är ni engagerade på något annat sätt i nätverket, i så fall på vilket sätt?
 - Om inte alls, vad är anledningen till det?
12. Vad anser ni att er stad kan bidra med till de andra städerna och nätverket Eurotowns?
13. Vad anser ni att andra städer och nätverket Eurotowns kan bidra med till er stad?
14. Vilka direkta fördelar kan ni se med engagemanget i Eurotowns?
15. Finns det några konkreta resultat som engagemanget i Eurotowns genererat? Ge exempel
16. Har deltagandet i nätverket levt upp till stadens initiala förhoppningar och förväntningar?
 - Om inte, på vilket sätt?
 - Vad bör förbättras?
19. Hur ser ni på ert framtida medlemskap i nätverket?
20. Har du något du vill tillägga som jag inte tagit upp?